

РЕШЕНИЕ

№ 3856

гр. София, 12.06.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, XV КАСАЦИОНЕН СЪСТАВ, в публично заседание на 12.05.2023 г. в следния състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Диана Стамболова

ЧЛЕНОВЕ: Евгени Стоянов

Адриан Янев

при участието на секретаря Милена Чунчева и при участието на прокурора Тони Петрова, като разгледа дело номер **520** по описа за **2023** година докладвано от съдия Евгени Стоянов, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 208 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/.

Образувано е по касационна жалба на полицейски орган при СДВР, с адрес: [населено място], [улица], чрез пълномощник – юрисконсулт Д. Г. И., срещу Решение № 2467 / 04.07.2022 г. на СРС, НО, 115 – ти състав, постановено по НАХД № 20221110205863, с което е отменено фактическото задържане на Д. С. Д., без за това задържане да има издадена писмена заповед.

Според касационния жалбоподател мотивите на СРС са неправилни. Видно от телеграма за обявяване на О. – издадена от ГДНП, карта за издирвано лице, постановление за принудително довеждане на свидетел от 21.08.2018 г., справка за издирвано лице, докладна записка от 04.07.2018 г. относно връчването на призовка, докладна записка от 14.03.2019 г. и други, е установено по безспорен начин, че е имало законова причина за задържането на ищеца, доколкото той е бил обявен за общодържавно издирване.

Според изложеното в касационната жалба Д. Д. е бил обявен за О. с издадена от ГДНП телеграма. Лицето е било установено в сградата на Съдебната палата. Оттам е било откарано в 01 РУ – СДВР. Предвид категорията на лицето – издирвано – спрямо него не се издава заповед за задържане. Иска се от съда да отмени решението на СРС. Претендират се разноски за юрисконсулт.

По делото е постъпила касационна жалба и от страна на Д. Д. срещу Решение № 3882 от 20.10.2022 г. НО, 115 – ти състав, постановено по НАХД № 20221110205863, с което на основание чл. 176 АПК, съдът е отхвърлил искането на Д. Д. за допълване и признаване за незаконосъобразно на фактическо задържане спрямо Д. за периода от 12:00 ч. на 12.03.2019 г. до 16:00 ч. на 13.03.2019 г. Охвърлено е искането за присъждане на разноски в размер на 400 лева – хонорар за адвокат, доколкото не са установени доказателства за използването на такъв. Прието е, че на Д. се дължат 10 лева – разноски за държавна такса.

Касационният жалбоподател Д. Д. иска от съда да постанови съдебно решение, с което да отмени като недопустимо Решение № 3882 от 20.10.2022 г. НО, 115 – ти състав, постановено по НАХД № 20221110205863, с което съдът на първата инстанция е приел, че е налице един административен акт, който двата административни органа са извършили при условията на обвързана компетентност. Иска се от съда да отмени Решение № 3882 / 20.10.2022 г. на 115 – ти състав, НО, СРС, в частта, в която съдът е отхвърлил искането на Д. за отмяна на фактическото задържане за периода от 12:00 ч. до 13:00 ч. на 12.03.2019 г. от служител на РД „Охрана - С.“. Иска от съда да отмени фактическото задържане за периода от 12:00 ч. до 13:00 ч. на 12.03.2019 г. от служител на РД „Охрана - С.“. На следващо място, Д. иска от съда да отмени Решение № 3882 / 20.10.2022 г. на 115 – ти състав, НО, СРС, в частта, в която съдът е отхвърлил искането му за отмяна на фактическото задържане на Д. за периода от 13:37 ч. до 16:00 ч. на 13.03.2019 г. от полицейски служител на 01 РУ – СДВР. Иска от съда да отмени фактическото задържане на Д. за периода от 13:37 ч. до 16:00 ч. на 13.03.2019 г. от полицейски служител на 01 РУ – СДВР. Иска се от съда присъждане на разноски, както пред първата инстанция, така и пред касационната.

Представителят на СГП намира, че касационната жалба е неоснователна и недоказана. Решението на СРС е правилно и законосъобразно.

Съдът, като взе предвид релевираните с жалбата касационни основания и служебно на основание чл. 218, ал. 2 от АПК провери изцяло валидността, допустимостта и съответствието на оспореното решение с материалния закон, намира за установено следното:

По делото СРС е приел за установено, че предмет на оспорване в случая е фактическото задържане на жалбоподателя Д. С. Д., което както се установява от събраните по делото доказателства е осъществено на дата 12.03.2019 г. от около 13:00 ч. и е продължило до 13:36 ч. на 13.03.2019 г.

Софийският районен съд е приел за установено, че в 01 РУ – СДВР е било образувано досъдебно производство – ЗМ № 814 / 2016 г. по описа на 01 РУ – СДВР, пр. пр. № 24848 / 2015 г. по описа на СРП. С постановление за принудително довеждане по реда на чл. 71, ал. 2 от НПК на разследващ полицай Л. Е. по досъдебното производство е постановено Д. Д. да бъде обявен за О., с мярка „принудително довеждане“, в качеството му на свидетел. По време на дежурство младши инспектор Т. е установил, че обявеният за О. Д. се е намирал на територията на Съдебната палата в [населено място]. Около 13:15 ч. на 12.03.2019 г. полицейският служител И. Д., назначен като АП – 15, получил сигнал от ОДЧ – 01 РУ, че в дежурната част на ГД „Охрана“ в сградата на Съдебната палата се намира обявеният за О. Д. С. Д.. Лицето е предадено от ГД „Охрана“ на полицейския служител И. Д., като бил задържан и транспортиран до 01 РУ – СДВР за извършване на действия по разследването.

На 12.03.2019 г. в звено „Издирване“ 01 при 01 РУ – СДВР била получена докладна записка, съгласно която Д. е задържан. На 13.03.2019 г. в звено „Издирване“ при 01 РУ – СДВР била получена докладна записка за прекратяване на издирването.

Софийският районен съд е приел, че съгласно книга за О. Д. Д. е докаран в 01 РУ – СДВР на 12.03.2019 г. в 13:20 ч. и е освободен на 13.03.2019 г. от Л. Е. в 13:36 ч.

С постановление за привличане на обвиняем и вземане на мярка за неотклонение по досъдебно производство – ЗМ № 814 / 2016 г. по описа на 01 РУ – СДВР, пр. пр. № 24848 / 2015 г. по описа на СРП, касаторът Д. Д. е привлечен като обвиняем за извършено престъпление по чл. 183, ал. 1 НК. Разпоредбата гласи: който, като е осъден да издържа свой съпруг, възходящ, низходящ, брат или сестра, съзнателно не изпълни задължението си в размер на две или повече месечни вноски, се наказва с лишаване от свобода до една година или с пробация. Спрямо Д. е взета МНО „Подписка“. Постановлението е връчено на Д. на дата 13.03.2019 г. в 14: 05 ч. Проведен е разпит на Д., в качеството му на обвиняем.

Като свидетел по делото е бил разпитан Л. Е.. Приобщени като доказателства по делото са били: писмени материали от 01 РУ – СДВР, писмени материали, постъпили от ГД „Охрана“ и други.

При така установената фактическа обстановка, съдът е направил правен извод, че фактическото задържане на Д. е незаконосъобразно. СРС е направил правен извод, че съгласно разпоредбата на чл. 11, ал. 6 от Инструкция № 8121з - 78 / 24.01.2015 г., заповед за задържане не се издава на лица, за които е постановено принудително довеждане или са задържани по реда на НПК. За лица, за които е постановено принудително довеждане, разпоредбата на чл. 11, ал. 6, т. 1 от цитираната инструкция, предвижда да се записват в книгата за пропускателния режим, като се отбелязва номерът и датата на постановлението, с което е разпоредено принудителното довеждане, органът, който го е постановил, точният час на влизане и напускане на лицето на структурата на МВР, както и че тези лица се настаняват в помещения, различни от помещенията за задържане, като им се осигурява непрекъснат контрол и наблюдение. Съдът е приел, че фактическото задържане не отговаря на посочените изисквания и е незаконосъобразно. Доколкото Д. е бил задържано лице, то СРС е приел, че неговото задържане не съответства на чл. 6, ал. 2 от АПК, който изисква административният акт и неговото изпълнение да не засягат права и законни интереси в по-голяма степен от необходимото за целта, за която се издава. Прието е, че фактическото задържане се явява несъразмерно за целта, за която е било ограничено правото му на свободно придвижване. Задържането е продължило повече от 24 часа. При тези мотиви СРС е отменил фактическото задържане на жалбоподателя Д..

Срещу това решение е постъпила молба от страна на Д. Д., като последният е посочил, че СРС не се е произнесъл по цялото оспорване. Той е поискал съдът да отмени фактическото задържане от 12:00 ч. на 12.03.2019 г. до 16:00 ч. на 13.03.2019 г. Вместо това, в решението бил посочено диапазон от 13:00 ч. на 12.03.2019 г. до 13:36 ч. на 13.03.2019 г. На основание чл. 176 АПК Д. е поискал да се постанови допълнително решение. Подадени са няколко допълнения към тази молба.

По отношение на искането за допълнително решение съдът е постановил Решение № 3882 от 20.10.2022 г. НО, 115 – ти състав, постановено по НАХД № 20221110205863. С това решение, на основание чл. 176 АПК, съдът е отхвърлил искането на Д. Д. за признаване за незаконосъобразно на фактическо задържане спрямо Д. за периода от 12:00 ч. на 12.03.2019 г. до 16:00 ч. на 13.03.2019 г. Отхвърлено е искането за

присъждане на разноси в размер на 400 лева – хонорар за адвокат, доколкото не са установени доказателства за използването на такъв. Д. Д. сам е изготвял молбите и жалбите си. Прието е, че на Д. се дължат 10 лева – разноси за държавна такса.

Настоящият състав намира, че Решение № 2467 / 04.07.2022 г. на СРС, НО, 115 – ти състав, постановено по НАХД № 20221110205863, с което е отменено фактическото задържане на Д. С. Д., без за това задържане да има издадена писмена заповед, е правилно и законосъобразно. Не се установява това решение да съдържа пороци, които да водят до квалифицирането му като нищожно, недопустимо или неправилно. Касационните жалби са процесуално допустими, а разгледани по същество са неоснователни.

Съдът намира, че съгласно чл. 120, ал. 1 НПК свидетелят е длъжен: да се яви пред съответния орган, когато бъде призван; да изложи всичко, което знае по делото, и да отговаря на поставените му въпроси, както и да остане на разположение на органа, който го е призвал, докато това е необходимо. Съгласно чл. 120, ал. 3 НПК свидетел, който не се яви на определеното място и време да даде показания, се наказва с глоба до триста лева и се довежда принудително за разпит по реда на чл. 71. Ако свидетелят посочи уважителни причини за неявяването си, глобата и принудителното довеждане се отменят. Съгласно чл. 200 НПК, постановленията на разследващия орган се обжалват пред прокурора.

По делото е налице Определение № 14 от 05.05.2022 г. на смесен състав на ВАС и ВКС, което определя, че компетентен да се произнесе по фактическото задържане на Д. е Софийският районен съд. Действието на процесуалния закон е ex nunc, като е посочена разпоредбата на чл. 72, ал. 4 ЗМВР, в редакцията, която е в сила от 01.01.2019 г.

Софийският районен съд е изложил достатъчно по обем мотиви защо приема, че фактическото задържане е незаконосъобразно. Настоящата съдебна инстанция споделя правната аргументация на първоинстанционния съд.

Съгласно чл. 30, ал. 1 от Конституцията на Република България всеки има право на лична свобода и неприкосновеност. Разпоредбата на чл. 30, ал. 2 Конституцията на Република България предвижда, че никой не може да бъде задържан, подлаган на оглед или обиск или на друго посегателство върху личната неприкосновеност, освен при условията и по реда, определени със закон. Съгласно чл. 30, ал. 3, изр. 1 – во от Конституцията на Република България единствено и само в изрично посочените от закона неотложни случаи компетентните държавни органи могат да задържат гражданин, за което незабавно уведомяват органите на съдебната власт. В срок от 24 часа от задържането органът на съдебната власт се произнася по неговата законосъобразност, постановява чл. 30, ал. 3, изр. 2 от Конституцията.

В съответствие с член 5, § 1, изр. 1 от Конвенцията за защита правата на човека и основните свободи, ратифицирана със закон на Народното събрание от 31 юли 1992 г. (обн. - ДВ, бр. 66 от 1992 г.), в сила за Република България от 7 септември 1992 г. (“Европейска конвенция за правата на човека” – ЕКПЧ), всеки има право на свобода и сигурност. В юриспруденцията на ЕСПЧ са изведени няколко стандарта при закрилата на това право. Първият е изчерпателност на изключенията по член 5, § 1, изр. 2, б. ”а” – б.”f” ЕКПЧ, чието тълкуване трябва да е задължително стриктно, а разширителните обосновки при приложението им са недопустими. Целта е да се гарантира, че никой няма да бъде произволно лишен от свобода на основание, което не е предвидено в конвенцията. Вторият е законност на лишаването от свобода по националния закон,

както от процесуална, така и от материалноправна страна. За целта чл. 5, § 2 - § 5 ЕКПЧ гарантират сбор от материалноправни права, свеждащи до минимум рисковете от произвол при лишаване от свобода. Т. е правото по член 5, § 2 ЕКПЧ задържаното лице незабавно да бъде уведомено за основанията за ареста си при задължение на държавата чрез компетентния национален орган да обоснове всяко лишаване от свобода на всеки един етап.

Задържането, предмет на настоящото съдебно производство, не покрива стандарта за законност и за непроизволност като основополагащи общи принципи при ограниченията на правото на свобода и сигурност.

Настоящият състав напълно споделя изводите на СРС, че съгласно разпоредбата на чл. 11, ал. 6 от Инструкция № 8121з - 78 / 24.01.2015 г., заповед за задържане не се издава на лица, за които е постановено принудително довеждане или са задържани по реда на НПК. За лица, за които е постановено принудително довеждане, разпоредбата на чл. 11, ал. 6, т. 1 от цитираната инструкция, предвижда да се записват в книгата за пропускателния режим, като се отбелязва номерът и датата на постановлението, с което е разпоредено принудителното довеждане, органът, който го е постановил, точният час на влизане и напускане на лицето на структурата на МВР, както и че тези лица се настаняват в помещения, различни от помещенията за задържане, като им се осигурява непрекъснат контрол и наблюдение.

Споделят се доводите на СРС, че Д. не е бил запознат с възможността да атакува постановлението за принудително довеждане на разследващ полицай Е. пред прокурор по реда на чл. 200 НПК. Това е изискване на чл. 71, ал. 8 НПК. Споделят се изводите на СРС, че с това е било нарушено правото на защита на Д..

Основателни са мотивите на СРС, че принудителното довеждане е мярка, която се извършва през деня, освен ако не търпи отлагане. Престоят на Д. е бил несъразмерно дълъг – повече от 24 часа. Едва на следващия ден с него са били извършени действия по разследването, а именно – привличане като обвиняем и разпит.

В своята съвкупност това означава, че постановеното Решение № 2467 / 04.07.2022 г. на СРС, НО, 115 – ти състав, постановено по НАХД № 20221110205863 е правилно и законосъобразно. Касационната жалба на полицейски орган при СДВР е неоснователна.

По отношение на постановеното допълнително Решение № 3882 от 20.10.2022 г. НО, 115 – ти състав, постановено по НАХД № 20221110205863, съдът намира за установено следното:

Касационният състав в първото по делото заседание е изискал двете книги за пропускателния режим – а) в 01 РУ – СДВР, както и аудио и видео записите от 12.03.2019 г. и 13.03.2019 г. и б) аудио и видео записите от 12.03.2019 г. и 13.03.2019 г. от ГД „Охрана“.

По касационното производство е постъпил отговор от страна на ГД „Охрана“. От този отговор става ясно, че за посочените дати ГД „Охрана“ не разполага с видеозаписи, поради големия времеви интервал. В това звено книги за задържани лица не се водят. Приложено е копие на докладна записка.

Постъпил е отговор и от 01 РУ – СДВР. Видно от него, записи не се съхраняват. Изпращат се копия на книги – за лица, обявени за О. и за задържани лица.

Анализът на представените в касационното производство доказателства води до извод, че искането за допълване на решението, в частта за конкретните часове на задържане, което Д. е отправил до СРС, правилно не е уважено. Съгласно чл. 219 АПК

пред касационната инстанция се допускат писмени доказателства за установяване на касационните основания. Видно от представените писмени доказателства периодът, в който Д. е бил незаконосъобразно задържан, е от 13:00 ч. на 12.03.2019 г. до 13:36 ч. на 13.03.2019 г. Това е видно и от отговора на ГД „Охрана“ и от отговора на 01 РУ – СДВР. Видно от докладна записка на мл. инсп. Т., Д. е задържан около 13:00 ч. на 12.03.2019 г. Предаден е на 01 РУ – СДВР в 13:20 ч. – видно от копие от книгата за лица, обявени за О.. Освободен е от разследващия полицаи Е. на дата 13.03.2019 г. в 13 : 36 ч. Тоест решението на СРС е съответно на установените и от касационната инстанция факти.

По отношение на твърдението на Д., че в случая се касае за два отделни акта, съдът намира същото за неоснователно. В Определение № 14 от 05.05.2022 г. на смесен състав на ВАС и ВКС, което е определило компетентния съд, е посочено, че предмет на делото е „фактическото задържане“ на Д. Д. (с. 2 от определението). При употребата на този израз е използвано единствено число и съобразно това определение СРС правилно е определил предмета на делото.

Касационната жалба на Д. Д. срещу допълнително Решение № 3882 от 20.10.2022 г. НО, 115 – ти състав, постановено по НАХД № 20221110205863, е неоснователна и в частта, в която се иска присъждане на съдебни разноски в размер на 400 лева. Споделят се мотивите на СРС, че Д. не е бил представляван от адв. М. М., а жалбите и молбите са изготвени и подписани лично от него. Представеният по делото договор с адвокат М. М. (л. 11 от делото) сам по себе си не е достатъчен, за да се направи връзка между заплатения хонорар и водените от Д. дела. По отношение на претенцията на Д. Д. за присъждане на разноски пред настоящата инстанция, съдът намира, че в хода на касационното производство не са представени доказателства за извършени такива. Претенцията се явява неоснователна.

Горното налага извод, че оспореното Решение № 2467 / 04.07.2022 г. на СРС, НО, 115 – ти състав, постановено по НАХД № 20221110205863, е правилно и законосъобразно и като такова трябва да бъде оставено в сила.

Допълнителното Решение № 3882 от 20.10.2022 г. НО, 115 – ти състав, постановено по НАХД № 20221110205863, с което на основание чл. 176 АПК, съдът е отхвърлил искането на Д. Д. за признаване за незаконосъобразно на фактическо задържане спрямо Д. за периода от 12:00 ч. на 12.03.2019 г. до 16:00 ч. на 13.03.2019 г. е законосъобразно и трябва да бъде оставено в сила.

Водим от горното и на основание чл. 221, ал. 2, АССГ, XV – ти касационен състав

РЕШИ:

ОСТАВЯ В СИЛА Решение № 2467 от 04.07.2022 г. на СРС, НО, 115 – ти състав, постановено по НАХД № 20221110205863

ОСТАВЯ В СИЛА допълнително Решение № 3882 от 20.10.2022 г. на СРС, НО, 115 – ти състав, постановено по НАХД № 20221110205863 по описа на съда за 2022 г.

Решението, на основание чл. 223 АПК, е окончателно и не подлежи на обжалване.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ: 1.

